

КАРПОВА О.С.

аспірантка

(Науково-дослідний інститут
публічного права)

УДК 343.985.7

DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2023.5.65>**ПОДАЛЬШИЙ ЕТАП РОЗСЛІДУВАННЯ КРАДІЖОК ЗІ СКЛАДІВ
ТА БАЗ ЗБЕРІГАННЯ ТОВАРІВ**

У статті розглянуто проблемні питання подальшого етапу розслідування крадіжок зі складів та баз зберігання товарів. Доведено, що на подальшому етапі розслідування здійснюється ретельна перевірка підстав повідомлення про підозру, виявляються всі учасники та встановлюються всі епізоди злочинної діяльності, вивчаються зв'язки між елементами складу злочину, встановлюються причини й умови, що сприяли злочину. Для подальшого етапу характерним є вирішення всіх проблемних питань щодо основних структурних елементів предмета доказування: способу та події вчинення правопорушення, мотивів та мети, характеристик особи злочинця тощо.

Виділено типові слідчі ситуації подальшого етапу розслідування крадіжок зі складів та баз зберігання товарів, а саме: а) затримано всіх членів злочинного угруповання, всі вони визнають свою провину, співпрацюють зі слідством, повернули викрадене майно або готові відшкодувати завдані збитки та у розпорядженні слідства достатньо доказів, що підтверджують їх участь у вчиненні крадіжки; б) затримано всіх членів угруповання, але окремі з них визнають свою провину частково або взагалі не визнають, у показаннях учасників групи є розбіжності щодо механізму вчиненого злочину та ступені участі кожного з учасників; в) затримано одного чи двох членів злочинного угруповання, які визнають свою провину частково, зменшують свою участь у вчиненні злочину, відсутня інформація про інших учасників і затримані відмовляються її надавати, доказів недостатньо; г) затримано одного чи двох членів злочинного угруповання, які не визнають своєї провини, відмовляються давати показання щодо інших членів угруповання, особи яких не встановлені та місцезнаходження невідомо, підозрювані не співпрацюють зі слідством, протидіють розслідуванню, доказів їх провини недостатньо; д) затримано одного чи двох членів злочинного угруповання, які заперечують свою причетність до злочину, є достатні дані щодо інших членів угруповання; доказів, що вказують на механізм вчинення злочину та участь кожного у ньому достатньо.

Розглянуто особливості діяльності слідчого щодо вирішення кожної із зазначених ситуацій, визначено перелік слідчих (розшукових) дій, що необхідно провести під час розслідування.

Ключові слова: розслідування, кримінальне правопорушення, крадіжка, слідчий, етапи розслідування, подальший етап, слідчі (розшукові) дії.

Karpova O. S. Next stage of the investigation of thefts from warehouses and storage bases

The article examines the problematic issues of the subsequent stage of the investigation of thefts from warehouses and storage bases of goods. It is proven that at the subsequent stage of the investigation, a thorough check of the grounds for the report of suspicion is carried out, all participants are identified and all

episodes of criminal activity are established, the connections between the elements of the crime are studied, the causes and conditions that contributed to the crime are established. The subsequent stage is characterized by the resolution of all problematic issues regarding the main structural elements of the subject of evidence: the method and event of the commission of the offense, the motives and purpose, the characteristics of the criminal's personality, etc.

Typical investigative situations of the subsequent stage of the investigation of thefts from warehouses and storage bases of goods are highlighted, namely: a) all members of the criminal group are detained, they all admit their guilt, cooperate with the investigation, have returned the stolen property or are ready to compensate for the losses caused and the investigation has sufficient evidence confirming their participation in the commission of the theft; b) all members of the group have been detained, but some of them admit their guilt partially or do not admit it at all, there are discrepancies in the testimonies of the group members regarding the mechanism of the crime committed and the degree of participation of each of the participants; c) one or two members of the criminal group have been detained, who admit their guilt partially, reduce their participation in the crime, there is no information about the other participants and the detainees refuse to provide it, there is insufficient evidence; d) one or two members of the criminal group have been detained, who do not admit their guilt, refuse to give testimony regarding the other members of the group, whose identities have not been established and their whereabouts are unknown, the suspects do not cooperate with the investigation, they are opposing the investigation, there is insufficient evidence of their guilt; e) one or two members of the criminal group have been detained, who deny their involvement in the crime, there is sufficient data regarding the other members of the group; there is sufficient evidence indicating the mechanism of the crime and the participation of each of them in it.

The features of the investigator's activities in resolving each of the above situations are considered, and a list of investigative (search) actions that must be carried out during the investigation is determined.

Key words: *investigation, criminal offense, theft, investigator, stages of investigation, subsequent stage, investigative (search) actions.*

Постановка проблеми. Після вирішення завдань початкового етапу розслідування, основним з яких є встановлення особи підозрюваного, починається подальший або, за визначенням окремих науковців, наступний етап розслідування. Він починається з моменту отримання достатніх даних для повідомлення особі про підозру та закінчується коли зібрано достатні докази для прийняття прокурором рішення про складання обвинувального акту та звернення з ним до суду або клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, відповідно до ст. 283 КПК України. Діяльність слідчого на подальшому, як і на початковому етапі, залежить від ситуації, що склалась на певний момент розслідування. Слідчі ситуації подальшого етапу розслідування формуються в залежності від позиції підозрюваного та його відношення до вчиненого кримінального правопорушення а також від наявності на певний момент достатньої кількості доказової інформації і можуть сприяти або не сприяти проведенню розслідування. У будь-якій криміналістичній методиці основна увага традиційно приділяється початковому етапу розслідування. Подальший етап розглядається фрагментарно. Зокрема, це стосується і методики розслідування крадіжок зі складів та баз зберігання товарів. Аналіз криміналістичної літератури свідчить щодо недостатності наукової розробки подальшого етапу методики розслідування вказаного виду кримінального правопорушення, що свідчить про актуальність розробки типових слідчих ситуацій на даному етапі та алгоритму діяльності слідчого щодо їх вирішення.

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Розробкою алгоритмів діяльності слідчого в методиці розслідування окремих видів кримінальних правопорушень приділялась з боку науковців: В. П. Бахіна, А. Ф. Волобуєва, В. А. Журавля, В. С. Кузьмічова, В. Г. Лукашевича, Є. Д. Лук'янчикова, Г. А. Матусовського, О. В. Пчеліної, М. В. Салтевського, Р. Л. Степанюка, В. В. Тіщенко, К. О. Чаплинського, В. М. Шевчука, В. Ю. Шепітька та інших приділено достатньо уваги науковим розробкам криміналістичних методик, однак алгоритму дій уповноваженої особи на подальшому етапі розслідування крадіжок зі складів та баз зберігання товарів в їх роботах приділено недостатньо уваги.

Метою статті є розробка алгоритму діяльності уповноваженої особи у типових слідчих ситуаціях подальшого етапу розслідування крадіжок зі складів та баз зберігання товарів

Виклад основного матеріалу. Завдання подальшого етапу спрямовані, перш за все, на доказування вини підозрюваного, виявлення співучасників злочину та всіх епізодів злочинної діяльності. На думку А. Ф. Волобуєва, який також вважає початком подальшого етапу розслідування повідомлення особі про підозру у вчиненні злочину, головними завданнями цього етапу є наступні: а) формування системи доказів обвинувачення особи у вчиненні злочину, що будуть відображені в обвинувальному акті; б) встановлення всіх співучасників злочину та збір доказів для їх обвинувачення; в) забезпечення відшкодування заподіяних збитків, збір інформації про особу підозрюваного. На думку вченого, типові слідчі ситуації подальшого етапу розслідування визначаються позицією, що займає особа, якій було повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення [1, с. 13].

Якщо встановлено та затримано особу підозрюваного та зібрано достатньо доказів для притягнення його до відповідальності, то на подальшому етапі розслідування здійснюється ретельна перевірка підстав повідомлення про підозру, виявляються всі учасники та встановлюються всі епізоди злочинної діяльності, вивчаються зв'язки між елементами складу злочину, встановлюються причини й умови, що сприяли злочину. Для подальшого етапу характерним є вирішення всіх проблемних питань щодо основних структурних елементів предмета доказування: способу та події вчинення правопорушення, мотивів та мети, характеристик особи злочинця тощо. Інформація, що знаходиться у розпорядженні слідчого на подальшому етапі дозволяє достатньою мірою відповісти на питання, що визначали проблемність початкового етапу. Вказана інформація відрізняється більше значним обсягом, а їх зміст більшою конкретністю, логічною впорядкованістю, розмаїтістю процесуальних джерел, доказовою надійністю та цілеспрямованістю. Основною ознакою подальшого етапу є процес доказування шляхом інформаційного опрацювання наявних вихідних даних, встановлення додаткових відомостей та нових джерел інформації, а на їх основі – фактів і обставин, що мають значення для кримінального провадження.

На даному етапі, за визначенням М. В. Салтевського та В. Д. Берназа, слідчий аналізує все що досягнуто на початковому етапі і у залежності від ситуації, що склалася, проводить подальше планування розслідування за обраним напрямом, відповідно до якого проводяться слідчі (розшукові) дії [2, с. 201]. На думку О. В. Лускатова, на даному етапі слідчий має обсяг інформації, достатній для того, щоб дати чіткі відповіді на питання, що раніше виникли на початковому етапі розслідування та носили можливий, ймовірний характер. В зв'язку з наявністю на подальшому етапі підозрюваного, значна частина процесуальних та інших дій зосереджується навколо цієї процесуальної фігури. Головне завдання даного етапу є всебічне та повне дослідження всіх обставин, що підлягають доказуванню у кримінальному провадженні. Зазначене завдання вирішується висуненням додаткових версій при встановленні нових обставин вчинення злочину; планування слідчих (розшукових) та інших дій і заходів щодо їх перевірки; виконанням усього запланованого; визначенням кола осіб, причетних до вчинення злочину; закінченням збору доказів, оцінкою їх повноти та побудовою їх у систему; завершенням збирання даних, що характеризують особистість підозрюваних; виявленням причин і умов, що сприяли вчиненню правопорушення та прийняття заходів профілактичного характеру; обранням запобіжного заходу, якщо він не був застосований до підозрюваного; складання обвинувального акту [3, с. 414-415]. Є. І. Макаренко у відношенні

крадіжок завдання подальшого етапу розслідування визначає наступним чином: формування системи доказів для повідомлення особі про підозру у вчиненні крадіжки, в тому числі встановлення її злочинної діяльності у повному обсязі; встановлення всіх співучасників крадіжки та збір доказів, що їх викривають; збирання інформації щодо особистості кожного з підозрюваних; забезпечення відшкодування збитків, заподіяних крадіжкою [1, с. 78].

На думку І. В. Пирога, подальший етап розслідування спрямований на доказування вини підозрюваного шляхом проведення всіх можливих слідчих (розшукових) дій, призначенням і проведенням необхідних експертиз, перш за все, з вирішенням питань ідентифікаційного характеру та закінчується збирання доказів, достатніх для складання обвинувального акту. Науковець також звертає увагу на ситуаційність етапів розслідування, зазначаючи, що у разі отримання на подальшому етапі доказів невинуватості підозрюваного у вчиненні злочину, розслідування фактично повертається на початковий етап [4, с. 166].

Діяльність слідчого на подальшому етапі, як і на початковому, залежить від слідчої ситуації. Ми погоджуємось з думкою А. Ф. Волобуєва, наведену раніше, що типові слідчі ситуації подальшого етапу розслідування визначаються позицією, яку займає підозрюваний. Залежно від типових слідчих ситуацій визначаються необхідні слідчі (розшукові) дії, спрямовані на отримання доказової інформації. Г. В. Москаленко, порівнюючи етапи розслідування, зазначає, що типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування визначаються відносно не складно, виходячи з характеру та ступеню повноти первинного матеріалу про злочин, що не можна сказати про наступний етап розслідування. Виділення типових слідчих ситуацій, що не повторювали б ситуацій початкового етапу, можливе лише тоді, коли наступний етап розслідування пов'язаний із вирішенням тактичних завдань початкового етапу [5, с. 250].

Щодо визначення та переліку типових слідчих ситуацій подальшого етапу розслідування крадіжок, думки науковців дещо різняться. Так Є. І. Макаренко виділяє дві типові слідчі ситуації: 1) підозрюваний повністю або частково визнає свою вину у вчиненні крадіжки, що є найбільш сприятливою для встановлення обставин, які складають предмет доказування в кримінальному провадженні. Але при цьому необхідно пам'ятати, що в разі недостатності доказів у цій ситуації, підозрювані будь-якої миті схильні заперечити або применшити свою вину; 2) підозрюваний заперечує звинувачення в інкримінованій крадіжці. Для його поведінки на досудовому слідстві зазвичай характерним є стан вичікування та разом із тим пошук шляхів захисту. Зокрема, захисна реакція, що часто виражається у формі заперечення чи применшення вини, є характерною для психології підозрюваного у тих випадках, коли було затримано лише одного зі співучасників крадіжки та відсутні свідки, очевидці злочину. Тому він нерідко тримається насторожено, дуже чутливий до перебігу думок слідчого, прагнучі визначити ступінь його поінформованості щодо своєї участі в розслідуванні крадіжці [1, с. 78-79].

Б. Є. Лук'янчиков, Є. Д. Лук'янчиков та С. Ю. Петраєв виділяють чотири типові слідчі ситуації: 1) подія злочину не мала місця (предмет крадіжки виявлено потерпілим в іншому місці; інсценування злочину). Розпізнання інсценування крадіжки проводиться на підставі вивчення: негативних обставин (зайве безладдя, навмисне пошкодження матеріальних цінностей; відсутність слідів, які обов'язково мають бути при певному способі дій; наявність ознак, що вказують на те, що хоч перешкода і зламана, але не з зовні, а з середини приміщення тощо); результатів слідчого експерименту по перевірці певного факту (наприклад, чи могли фактично знаходитися у даному приміщенні матеріальні цінності у певній кількості й обсязі; чи дійсно можна було через такий пролом у стіні чи двері винести вказані предмети тощо); даних судових експертиз, допитів, та інших слідчих (розшукових) дій; 2) факт крадіжки й особа, яка її вчинила встановлені, злочинець затриманий і визнає себе винним у повному обсязі, його показання не суперечать зібраним у провадженні доказам, викрадене майно виявлено; 3) факт крадіжки встановлено, зібрано докази про винність особи, яка її вчинила, однак підозрюваний визнає свою вину частково (визнає, що вкрав лише майно, яке виявлено у нього під час обшуку, заперечує окремі епізоди злочинної діяльності, факт

виготовлення заздалегідь знаряддя злому, збуту викраденого тощо); 4) факт крадіжки встановлено, зібрано докази вини підозрюваного у його вчиненні, але він повідомленої підозри не визнає, посилається на алібі, називаючи місце перебування на момент крадіжки й осіб, які можуть це підтвердити, викрадене майно не знайдено [6, с. 286-287]. Ми не погоджуємось з авторами щодо віднесення першої, означеної ними, типової слідчої ситуації, до подальшого етапу розслідування. Скоріше за все, така ситуація може виникнути на початковому етапі розслідування, та її вирішення можливе вже під час проведення огляду місця події шляхом оцінки виявлених слідів, їх співставлення з обстановкою місця події, а також проведенням дослідницьких, в тому числі й експериментальних, дій безпосередньо на місці події.

На думку І. В. Пирога та В. В. Самсонової, при формулюванні типових слідчих ситуацій потрібно враховувати не тільки лінію поведінки особи, яка підозрюється у вчиненні правопорушення, а й кількість затриманих злочинців та ступень їх протидії слідству. Зважаючи на це, автори пропонують наступні типові слідчі ситуації розслідування крадіжок, вчинених на території садівницьких товариств і дачних кооперативів: 1) особа, якій повідомлено про підозру, повністю визнає свою провину у вчиненні злочину, затримано всіх учасників злочинної групи та вони співпрацюють з органами досудового розслідування; 2) затримано всіх членів групи, які частково визнають свою вину, у показаннях затриманих є розбіжності; 3) особа, якій повідомлено про підозру, повністю визнає свою вину, але замовчує відомості щодо співучасників злочину, хоча є фактичні дані щодо вчинення злочину у складі групи; 4) затримано окремих учасників крадіжки, є фактичні дані, що вказують на вчинення ними злочину, але вони не визнають своєї провини та відмовляються співпрацювати зі слідством; 5) особа, якій повідомлено про підозру не визнає вини, відмовляється давати показання щодо своєї та участі інших осіб у вчиненні злочину, хоча є докази вини підозрюваного та співучасників [7, с. 66].

Спираючись на думки науковців та з урахуванням опрацьованих нами матеріалів кримінальних проваджень, визначимо типові слідчі ситуації подальшого етапу розслідування крадіжок зі складів та баз зберігання товарів. У разі вчинення крадіжки одноосібно, можна виділити лише дві типові слідчі ситуації, обумовлені відношенням підозрюваного до вчинених ним протиправних дій: 1) підозрюваний визнає свою провину та співпрацює зі слідством; 2) підозрюваний не визнає своєї провини та усіма можливими засобами намагається протидіяти розслідуванню. Але, при розгляді криміналістичної характеристики нами зазначалось, що 73 % розглядуваних крадіжок вчиняється в групі. Тому, вважаємо за потрібне виділити саме такі типові слідчі ситуації та розробити алгоритм дій слідчого саме у відповідності до них, зважаючи на те, що вони поглинають зазначені нами слідчі ситуації у разі їх вчинення однією особою.

На нашу думку, у разі вчинення крадіжки групою осіб, типові слідчі ситуації потрібно формувати не тільки за критерієм відношення підозрюваного до вчинених дій, а й з урахуванням існуючої доказової бази, що була отримана на початковому етапі. Зважаючи на це, нами виділено наступні типові слідчі ситуації:

1. Затримано всіх членів злочинного угруповання, всі вони визнають свою провину, співпрацюють зі слідством, повернули викрадене майно або готові відшкодувати завдані збитки (21 %). У розпорядженні слідства достатньо доказів, що підтверджують їх участь у вчиненні крадіжки. Вказана ситуація є найбільш сприятливою для розслідування.

2. Затримано всіх членів угруповання, але окремі з них визнають свою провину частково або взагалі не визнають, у показаннях учасників групи є розбіжності щодо механізму вчиненого злочину та ступені участі кожного з учасників (32 %). Зазначену типову слідчу ситуацію можливо поділити на дві окремі, що відрізняються ступенем сформованості доказової бази, а саме: 2.1) доказів, зібраних на початковому етапі недостатньо для доказування провини окремих учасників кримінального правопорушення; 2.2) доказів, що визначають предмет доказування достатньо.

3. Затримано одного чи двох членів злочинного угруповання, які визнають свою провину частково, зменшують свою участь у вчиненні злочину, відсутня інформація про інших учасників і затримані відмовляються її надавати, доказів недостатньо (22 %).

4. Затримано одного чи двох членів злочинного угруповання, які не визнають своєї провини, відмовляються давати показання щодо інших членів угруповання, особи яких не встановлені та місцезнаходження невідомо. Підозрювані не співпрацюють зі слідством, протидіють розслідуванню, доказів їх провини недостатньо. Це є найнесприятливішою ситуацією для розслідування (10 %).

5. Затримано одного чи двох членів злочинного угруповання, які заперечують свою причетність до злочину, є достатні дані щодо інших членів угруповання; доказів, що вказують на механізм вчинення злочину та участь кожного у ньому достатньо (15 %).

Розглянемо детальніше кожну з ситуацій та алгоритм дій слідчого щодо їх вирішення.

Як ми зазначали вище, перша типова слідча ситуація при якій всі підозрювані визнають свою провину та сприяють проведенню розслідування, є найбільш сприятливою. Однак, така їх позиція не повинна повністю виключати версії щодо можливості зміни показань з метою ухилення від кримінальної відповідальності, або з метою ухилення від кримінальної відповідальності за іншими, більш тяжкими епізодами злочинної діяльності. Вивченням судової практики такі випадки траплялись під час судового розгляду справи. З метою закріплення показань підозрюваних слідчому потрібно провести наступні організаційні, процесуальні та слідчі (розшукові) дії:

- допити підозрюваних із детальним з'ясуванням обставин вчиненого злочину та ролі кожного у його механізмі;
- допити родичів, знайомих підозрюваних з метою встановлення характеристик особистості, степені їх схильності до злочинної поведінки;
- обшуки за місцем проживання та в інших їх володіннях (дача, гараж, робота тощо) підозрюваних з метою виявлення викрадених предметів, знарядь вчинення злочину, документів (в тому числі фото, відеоматеріали), що вказують на зв'язки співучасників угруповання;
- слідчий експеримент з метою встановлення обставин події, перевірки й уточнення показань підозрюваних;
- пред'явлення для впізнання підозрюваних свідкам;
- пред'явлення для впізнання потерпілому викрадених речей;
- відібрання у підозрюваних зразків для порівняльного дослідження в залежності від вилучених під час огляду місця події слідів: біологічного походження, відбитків рук;
- призначення експертиз ідентифікаційного характеру: трасологічної (знарядь зламу та інструментів), дактилоскопічної, біологічної, молекулярно-генетичної тощо.

По другій типовій слідчій ситуації при якій затримано всіх членів угруповання, але окремі з них визнають свою провину частково та є розбіжності у показаннях співучасників, проводяться ті ж самі слідчі (розшукові) дії, як і в першій ситуації. Однак, якщо у першій ситуації характер слідчих (розшукових) дій є безконфліктним, то у цьому випадку можлива протидія розслідуванню, яку потрібно долати широким застосуванням тактичних прийомів та методів. Окрім цього, у разі недостатності доказів, зібраних на початковому етапі, можливо додатково провести повторні допити свідків, очевидців події злочину, якщо такі є, або надати завдання оперативним підрозділам на їх виявлення, а також одночасні допити між підозрюваними, підозрюваними та свідками з метою встановлення розбіжностей їх показань.

Така слідча ситуація, у порівнянні з першою, вимагає від слідчого більш значної підготовки до проведення слідчих (розшукових) дій, однак її також можна віднести до неконфліктної. Лідер групи переконує її членів під час проведення слідчих (розшукових) дій: допиту, слідчого експерименту, одночасного допиту, надавати показання, що не відповідають дійсності з метою призначення судом у подальшому більш м'якого покарання за свої та членів групи протиправні дії. Таку позицію може займати і захисник підозрюваних та нав'язувати цю думку підозрюваним.

Більш складною ситуацією на подальшому етапі досудового розслідування є третя, коли затримано одного чи двох членів злочинного угруповання, які визнають свою провину частково, зменшують свою участь у вчиненні злочину, відсутня інформація про інших учасників і затримані відмовляються її надавати, доказів недостатньо. Таку ситуацію можна

віднести до конфліктної. У цій ситуації потрібно не тільки встановити механізм вчинення злочину та роль кожного співучасника, а й направити зусилля на встановлення та розшук інших членів угруповання, що неможливо зробити без проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Загалом алгоритм дій слідчого виглядає наступним чином:

- допити підозрюваних із застосуванням тактичних прийомів подолання протидії розслідуванню з метою не тільки встановлення обставин справи, а і отримання відомостей щодо співучасників злочину;
- допити родичів, знайомих підозрюваних з метою встановлення кола осіб, з якими спілкувались підозрювані, коло їх інтересів, місць зустрічей з друзями тощо;
- обшуки за місцем проживання підозрюваних з метою виявлення не тільки викрадених предметів і знарядь вчинення злочину, а і документів, фотографій, відеоматеріалів, комп'ютерних даних, що вказували б на зв'язки зі співучасниками крадіжки;
- слідчий експеримент з метою перевірки й уточнення показань підозрюваних;
- пред'явлення для впізнання підозрюваних та викрадених речей;
- призначення експертиз ідентифікаційного характеру: трасологічної, дактилоскопічної, біологічної, молекулярно-генетичної тощо;
- надання доручення працівникам оперативних підрозділів на встановлення та розшук співучасників злочину, використовуючи інформацію з показань свідків, затриманих підозрюваних, камер спостереження тощо;
- аудіо-, відеоконтроль особи може здійснюватися, наприклад, у місцях попереднього тримання підозрюваного;
- накладення арешту на кореспонденцію;
- зняття інформації з електронних комунікаційних мереж;
- зняття інформації з електронних інформаційних систем;
- спостереження за особою, річчю або місцем може проводитись за місцем мешкання родичів, знайомих з метою встановлення зв'язків особи з використанням фото-, відеофіксації;
- використання конфіденційного співробітництва є засобом отримання інформації щодо співучасників злочину та може бути отримана від знайомих, друзів, сусідів.

Найскладнішою у тактичному розумінні є четверта типова слідча ситуація при якій затримано одного чи двох членів злочинного угруповання, які не визнають своєї провини, відмовляються давати показання щодо себе та учасників групи, протидіють розслідуванню. Алгоритм дій слідчого по даній ситуації є таким же, як і у попередній. Завданням розслідування у даній ситуації є отримання доказів причетності підозрюваних до вчинення злочину, встановлення всіх учасників групи, їх затримання та збирання доказової інформації.

Остання типова слідча ситуація є більш сприятливою, ніж попередня. У разі, коли затримано одного чи двох членів злочинного угруповання, які заперечують свою причетність до злочину, але є достатні дані щодо інших членів угруповання і достатньо доказів їх провини, потрібно проводити ті ж самі дії, що й по третій ситуації. Але тактична спрямованість проведення слідчих (розшукових) дій з підозрюваними повинна бути побудована на прийомах логічного впливу, зокрема, на пред'явленні вже існуючих доказів. Крім того, оскільки особи співучасників встановлені необхідно:

- оголосити їх у розшук;
- за наявності фотографій злочинців або складених свідками фотороботів, сповістити засоби масової інформації;
- надати доручення працівникам оперативних підрозділів на проведення заходів, спрямованих на затримання злочинців за місцем їх мешкання, у місцях можливого появлення.

По всіх типових слідчих ситуаціях також проводяться заходи, що носять частково профілактичний характер та направлені на попередження злочинності:

- пошук місць зберігання та реалізації викраденого майна, встановлення підприємств, торгівельних точок, організацій, ломбардів чи окремих осіб, які займаються реалізацією викраденого;

– вивчення особи підозрюваних та способу їх життя, а також осіб, які мають будь-яке відношення до предмету злочинного посягання, в тому числі посередників, реалізаторів викраденого, навідників та інших можливих співучасників;

– дії з організації запобігання вчинення подібних правопорушень: профілактичні бесіди з населенням: мешканцями, що проживають за місцем знаходження складу, продавцями магазинів і кіосків, працівниками транспортних організацій та ін.; інструктаж працівників патрульної поліції, мобілізація громадських організацій тощо;

– перевірка на причетність до вчинення крадіжки осіб, які не мають постійного місця проживання, джерела прибутків, безробітних та ін;

– перевірка оперативним шляхом на причетність до вчинення крадіжок осіб, які знаходяться на обліку в поліції, ведуть антигромадський спосіб життя, вживають алкоголь та наркотики, мають доходи сумнівного походження.

Висновки. На підставі вищезазначеного, можемо визначити подальший етап досудового розслідування як такий, що відіграє значну роль у формуванні доказової бази стороною обвинувачення шляхом перевірки інформації, отриманої на попередньому етапі та її закріплення у нових джерелах доказів, якими є протоколи слідчих (розшукових) дій, кількість та послідовність проведення яких залежить від слідчої ситуації, що склалась. В залежності від типової слідчої ситуації виникають ті чи інші завдання розслідування, що вирішуються комплексом слідчих (розшукових) дій та, відповідно, використанням тактичних прийомів під час їх проведення.

Список використаних джерел:

1. Криміналістика : підручник : у 2 т. Т. 2 [А. Ф. Волобуєв, О. В. Одерій, Р. Л. Степанюк та ін.] ; за заг. ред. А. Ф. Волобуєва, Р. Л. Степанюка, В. О. Малярової ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 312 с..

2. Берназ В. Д., Салтевський М. В. Криміналістика : навч. посіб. Одеса : ОДУВС, 2010. 460 с.

3. Криміналістика : підручник [К. О. Чаплинський, О. В. Лускатов, І. В. Пиріг та ін.]; 2-ге вид., переробл. і доповн. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2017. 480 с.

4. Пиріг І. В. Поняття та характеристика етапів розслідування в криміналістиці. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ: Науковий журнал*. 2021. Спеціальний випуск № 2 (115). С. 163-168.

5. Москаленко Г. В. Перелік типових слідчих ситуацій для кожного етапу розслідування. *Актуальні проблеми держави і права*. 2011. № 60. С. 247-252.

6. Лук'янчиков Б. Є., Лук'янчиков Є. Д., Петряєв С. Ю. Криміналістика: навчальний посібник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. в двох частинах. Частина II : Криміналістична тактика. Методика розслідування. Київ : Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського. 2017. 474 с.

7. Пиріг І. В., Самсонова В. В. Методика розслідування крадіжок, вчинених на території садівницьких товариств і дачних кооперативів: монограф. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 152 с.

